

Grønlandske unges fortællinger om vold i Oqalliffik af Lona Lyngø

Formål:

Mit formål med dette oplæg er at belyse grønlandske unges trivsel med fokus på emnet vold i forskellige sammenhænge. Jeg går til denne problemstilling ved at analysere hvad grønlandske unge fortæller om vold i Oqalliffik, en Internet debatside som hører under Inuusuttut akisunnerat. De unge brugere tager selv emnet op, og det at det er meget omfangsrigt på debatsiden, illustrerer at der er tale om et emne som de unge brugere finder det utrolig vigtigt og relevant at debattere om. På hjemmesiden kan brugerne ligeledes hente informationer om henvendelsessteder ifm. løsningsmuligheder og handlemuligheder vedr. diverse problemer de kan have.

Mit empiri er svært tilgængelig, og hvor jeg som forsker i denne debatside har minimum af indflydelse i modsætning til interviewsituationer. Det er stærkt begrænset hvad der foreligger af undersøgelser og empiri af samme art i Grønland, og det er grunden til at jeg tager dette op.

1) Unge piger om voldsudøvelse

Det første tema jeg vil præsentere, handler om unge **piger som voldsudøvere**.

Flere af pigernes fortællinger handler om jalousi efter en forelskelse er overstået og erstattet med tryghed og rutine eller i forbindelse med graviditet og små børn. Oftest opfatter de unge piger, at de er i fare for at miste deres kærester. Pigerne bliver sure og jaloux på kæresterne, fordi de snakker med andre af det modsatte køn. Dvs. at pigernes voldsudøvelse ifølge pigerne selv handler om at følelserne har ændret sig, men også meget om magt, kontrol, uligevægt i et parforhold samt traumer.

En anden type unge piger der slår, er unge piger der har oplevet vold i familien. Frustrationer fra teenagealderen kommer til udtryk via vold, og ofte er rettet mod deres nærmeste f. eks. mødre og kærester. Disse piger begrundet deres voldelige adfærd med magtesløshed, manglende kendskab til dem selv, bebrejdelse (af f.eks. en mor fordi hun ikke havde trådt til, da der skete sexmisbrug) og **manglende kommunikation** med forældre og andre.

2) Voldelig adfærd arves

Det andet tema handler om voldelig adfærd, som noget der foregår i hjemmet, som "arves". Unge piger eller drenge, der har oplevet vold mellem forældre fortæller i 'Oqalliffik' om sammenhængen mellem voldelig forældre og den vold de unge selv udøver. En mand fortæller i 'Oqalliffik', at han begyndte at opføre sig som sin far, da den unge mand fik en kæreste. Han oplevede selvtilfredsstillelse ved udøvelsen af vold mod kvinder, fordi han tog sin fars adfærd til sig.

Pigernes fortællinger om arvet voldelig adfærd adskiller sig fra drengenes. Når piger "arver" vold betyder det, at de er ofre for vold fra en kæreste ligesom deres mødre var. Pigernes bud på at undvige vold fra en kæreste er, at de tager ansvaret for kærestens og egne handlinger. Pigerne

tror, at de er skyld i voldsudbruddet, og dermed lærer at undvige vold ved at følge mændenes adfærdsmønstre. Pigerne vælger som løsning at komme i behandling i Qaqiffik / Frederiksberg centret. Det opstår som regel i forbindelse med medfølelse af kærestens følelser, og de anser deres vold mod dem som en kærlighedserklæring til dem. De prøver at blive til bedre mennesker ved at prøve at forstå voldelige kæresters følelser. Unge piger skriver også om **accept** af fortiden, hvor der var vold i hjemmet.

3) Parforholdsproblemer & Jalousi

Af flere af fortællingerne på 'Oqalliffik' fremgår det at vold opstår i forbindelse med parforholdet. Et eksempel i 'Oqalliffik' handler om to mennesker, der blev forelsket i hinanden og begyndte at komme sammen selvom den ene allerede i forvejen havde en kæreste. I et parforhold kan der opstå jalousi og kommunikationsbrist som tit kan udløse vold i hjemmet. Tit pigerne vidste ikke hvad de skulle gøre. En anden skriver, at hun har oplevet ekstremt vold, hvor geværer blev brugt som redskaber. Kvinden fortæller, at hun og manden har valgt at stå sammen for at komme ud af deres problemer. Men andre forhold går i stykker, fordi det bliver for voldsomt for begge parter, men mest for kvinden. Det sker at rifler og knive bliver redskaber, der blev brugt til at passificere kvinden. Det er som regel kvinden, der skal føle, at hun ingenting er værd i forhold til manden. Andre kvinder fortæller, at de får bank, når de finder ud af, at manden er utro. Mandens **frustrationer** går ud over kvinden. Kvinderne udtrykker, at de er bekymrede, fordi de får også bank selvom deres børn ser på.

4) Vold mod børn

Det fjerde tema handler om børn der bliver udsat for vold fra voksne. I Oqalliffik er der en ung pige, der skriver, at hendes mor plejede at slå hende. Læreren havde opdaget det og prøvede at handle, men forgæves. Pigen fortæller at hun på et tidspunkt flyttede hen til sin far, og der oplevede hun første gang i sit liv, at andre forældre ikke bruger vold mod deres børn. Denne beretning får en 14-årig pige til at skrive sin egen historie med oplevelser af vold. For have det godt med sig selv var hendes eneste udvej at **tilgive** forældrene for deres handlinger, og hun synes at den anden pige også skal tilgive sin mor.

5) Børn er vidner og ofre

Det femte tema handler om oplevelser med vold i barndommen. En pige fortæller om sine oplevelser med voldelig far, der slog hendes mor. Pigen skriver, at hun godt ved, at faderen elsker sine børn, men han har en voldelig adfærd han ikke kan styre. For faderen betyder hans slag, at det tilhører konen som skulle lide og ikke hans børn. Men det gør det alligevel ifølge pigen.

Alkohol skader også familielivet på lige fod med vold, og som en anden bruger fortæller. Hendes forældre drak og der opstod vold, når de blev fulde. En anden bruger fortæller, at der findes andre voksne i familien som har overskud til at tage sig af andres børn, fordi de ved at der udøves vold i hjemmet, og at **det skader børn**.

6) Sextvang med trusler om vold

Det sjette tema handler om sextvang med trusler om vold. Historier fra unge piger der handler om voldtægt, fremstår også i 'Oqalliffik' under emnet vold. Flere unge piger fortæller, at de er blevet tvunget til sex af ældre mænd med trusler om vold, og de har også fået besked på ikke at fortælle det til andre. Det skete, mens pigerne var berusede i forbindelse med indtagelse af alkohol til fester og værtshus eller diskoteksbesøg. Ifølge pigerne har de intet andet valg end at tage med disse mænd. Pigerne beretter endvidere, at de bliver anset som løstagne piger, og får tilråb som ludere selvom de faktisk blev tvunget. Pigerne får tit skylden når andre opdager, at de har været sammen med en mand med kone eller kæreste, fordi de bliver bebrejdet. Af flere af pigernes fortællinger fremgår det at disse piger ikke henvender sig til politiet og anmelder voldtægt. Det forekommer ikke de unge piger oplagt at skulle henvende sig til politiet.

7) Vold – nogle forklaringer fra brugerne

Det sidste tema jeg vil redegøre for handler om de unges forklaringer på hvorfor vold finder sted. Det mest gennemgående forklaring på vold i forskellige sammenhænge i 'Oqalliffik' er, at der næsten altid er **manglende kommunikation** og **alkohol** imellem parterne. Det er også uligevægt i et parforhold, økonomiske problemer, misbrug, psykiske problemer, vrede, frustrationer og jalousi. Jalousi er et vigtigt emne, der går igen og igen i Oqalliffik. Det ene part plejer at opleve jalousi – det er f. eks. i forbindelse med kæresten flirter med en anden, eller har en familie i forvejen (som han jævnligt må se til) og oplevelser i barndommen, der gør, at frustrationerne går ud over kæresten m/k.

I 'Oqalliffik' forklares vold blandt jævnaldrende og piger som **misundelse**. En af brugerne drager parallel til den misundelse, der forekom blandt storfangerne i det traditionelle grønlandske samfund. Det er, når en fanger har succes med fangst, bliver andre fangere misundelige eller jaloux på ham. Det er misundelse, der har relation til mindreværdet som aktiveres ved andres succes. Følelser er én ting, men handlingen ved vold viser manglende kompetencer ved konflikthåndtering samt utilstrækkelighed overfor stillede krav.

En anden forklaring på vold er, kolonisering af Grønland og kultursammenstød mellem grønlændere og danskere. Det har ført til, at de fleste grønlændere har identitetskriser og identitetsforvirring. Resultaterne er psykiske problemer, de har mistet lysten til livet, problemfyldte

familier, depressioner etc. Brugeren mener, at synlige beviser på dårligdom er: store rygningproblemer, alkoholmisbrug, hashmisbrug og andet misbrug. Konsekvenserne af misbrug er: selvmord, mord/mordforsøg, vold, dårlig behandling af andre mennesker.

Konklusion

Vold kædes sammen med parforholdsproblemer, personlige problemer, misundelse, jalousi, tvang og kontrol, tilfredsstillelse af behov samt (kultur)arv. Vold bliver fortalt i detaljer i Oqalliffik, men ikke når det gælder, hvordan mor fik bank fra far. Når historierne handler om vold de unge oplever, fortæller de gerne baggrundshistorien først, og dernæst hvad der er gået galt. Udveje til at undgå og forebygge vold, og tankerne der handler om at få hjælp, forekommer mest om Qaqiffik, og hvad Qaqiffik kan tilbyde for at hjælpe unge med problemer.

Der foregår en interaktion mellem brugerne i Oqalliffik, hvor teenagere og unge voksne giver hinanden støtte i deres virkelige verden med forskellige erfaringer og oplevelser. Sætninger i Oqalliffik såsom: "Det er din mor der har problemer med sig selv, og ikke dig. Derfor er du nødt til at tilgive hende" optræder hyppigt i næsten alle debatindlæg – og **tilgivelse** kan dermed siges at være en forløsning. Disse kvinder ved ikke, hvordan de skal handle ifølge deres beretninger i Oqalliffik.

En anden forløsning som motiverer de unge er **erkendelsen** af at man har et problem og **tilgivelse** samt at være **åben for forandringer**. Hjælp til forbedring af deres liv handler også meget om at selv tage kontrollen og ansvar over deres eget liv, og deres problemer. De svagheder som at påtage sig skylden for vold, karakteriserer nogle af pigerne, og synes at være noget som pigerne gerne vil lægge fra sig ved selv at gøre noget ved det / forebygge det.

Personlig udvikling, selvhjælp, accept, tilgivelse samt Qaqiffik ser brugerne af Oqalliffik som muligheder for at forebygge vold, og dermed kunne få et harmonisk liv. Der er kun eet debatindlæg hvor der rådgives om at alle kan henvende sig til politiet og anmelde voldsudøvere. De fleste brugere kender ikke til henvendelsessteder, rådgivningssteder, og at de har pligt og har retten til at anmelde voldelige mænd til politiet.